

УДК 330.322(477)(075.8)

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V34(2022)-19

Яценко О. В., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства, обліку і аудиту, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, м. Черкаси, Україна

ORCID: 0000-0002-6404-1894

e-mail: allexsan74@ukr.net

Державне регулювання регіональної інвестиційної діяльності

Анотація. У статті проведено аналіз існуючих трактувань інвестиційної діяльності, які розкривають її зміст. Запропоновано авторський методологічний підхід до ідентифікації інвестиційної діяльності як об'єкта управлінського впливу держави. Визначено склад основних цілей, умов і факторів інвестиційної діяльності та завдання державного управління інвестиційною діяльністю регіону в сучасних умовах. Запропоновано склад факторів (потенціалів), що визначають можливості інвестиційної діяльності в регіоні.

Визначено склад основних цілей, умов і факторів інвестиційної діяльності та завдання державного управління інвестиційною діяльністю регіону в сучасних умовах. Запропоновано склад факторів (потенціалів), що визначають можливості інвестиційної діяльності в регіоні.

Не ставлячи завдання систематизації викладеної в літературі сукупності точок зору, що розкривають зміст інвестиційної діяльності, автором запропоновано методологічний підхід до її ідентифікації як об'єкта управлінського впливу держави.

Ключові слова: інвестиційна діяльність; державне регулювання; зміст інвестиційної діяльності; методологічні підходи; базові цілі; умови та фактори інвестиційної діяльності; цільова функція держави у сфері інвестиційної діяльності.

Yatsenko Olexandr, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Business Economics, Accounting and Audit, Cherkasy National University named after Bogdan Khmelnytsky, Cherkasy, Ukraine

State Regulation Regional Investment Activities

Abstract. Introduction. Without setting the task of systematizing the set of points of view presented in the literature that reveal the content of investment activity, we consider it possible to propose an author's methodological approach to its identification as an object of the state's managerial influence. It is formed by the following theoretical provisions.

Purpose. The purpose of the article is to reveal the role of the state in the development of investment activity at the regional level.

Results. Identifying the role of the state in the development of investment activities in the region is connected with a clear definition of the object of regulation, management influence on which can ensure the growth of its scale and increase in efficiency. Solving this task is possible, first of all, by means of a study of existing interpretations of investment activity, which reveal its meaning. Regarding the interpretation of the concept of "investment activity" in the works of domestic and foreign scientists, there is no unambiguous definition.

Without setting the task of systematizing the set of points of view presented in the literature that reveal the content of investment activity, we consider it possible to propose an author's methodological approach to its identification as an object of the state's managerial influence. The implementation of the proposed methodological approach will, in our opinion, allow to develop, clarify and supplement the theoretical ideas about the peculiarities of investment activity as an object of state management (regulation).

The article offers the author's methodological approach to the identification of investment activity as an object of the state's managerial influence. The composition of the basic goals, conditions and factors of investment activity and the task of state management of investment activity in the region in modern conditions are determined. The composition of factors (potentials) that determine the possibilities of investment activity in the region is proposed.

Conclusions. In accordance with the current legislation, investment activity is defined as a set of practical actions of citizens, legal entities and the state regarding the implementation of investments for the purpose of obtaining income or profit. In the works of domestic and foreign scientists, there is no unequivocal definition regarding the interpretation of the concept of "investment activity". In our opinion, investment activity cannot be assessed unambiguously. On the one hand, the position that reveals investment activity in the unity of various processes (attraction of investments, formation of their structure, development and implementation of investment projects) deserves support. On the other hand, various authors absolutize the importance of commercial success, which is achieved by appropriate measures. Investments in human capital, for example, in the state vocational education system, are not initially oriented towards profit.

Without setting the task of systematizing the set of points of view presented in the literature that reveal the meaning of investment activity, the author proposed an author's methodological approach to its identification as an object of the state's managerial influence.

¹Стаття надійшла до редакції: 05.08.2022

Received: 05 August 2022

Keywords: investment activity; state regulation; content of investment activity; methodological approaches; basic goals; conditions and factors of investment activity; the target function of the state in the sphere of investment activity.

JEL Classification: E27; E62; O18; R50.

Постановка проблеми. Розвиток інвестиційної діяльності в регіоні пов'язане з чітким визначенням об'єкта регулювання, управлінський вплив і роль держави при цьому може забезпечити зростання її масштабів та підвищення ефективності.

Для визначення об'єкта регулювання вважаємо за доцільне, перш за все, звернутися до наявних трактувань інвестиційної діяльності, які розкривають її зміст. Міжнародні стандарти під інвестиційною діяльністю розуміють діяльність, пов'язану з придбанням і реалізацією необоротних активів, а також із здійсненням фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Щодо тлумачення поняття «інвестиційна діяльність» в працях вітчизняних та іноземних вчених немає однозначного визначення. Отже, є необхідність розглянути підходи до її ідентифікації як об'єкта управлінського впливу держави.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням інвестиційної діяльності на регіональному рівні присвятили наукові праці такі вітчизняні та іноземні вчені як, А. І. Балбекова, Д. Белл, Д. Дж. Гітман, Дж. Кейс, Р. М. Костюкевич, С. М. Панчишина, Й. Шумпетер, Б. М. Щукін та інші.

Водночас дослідження теорії інвестиційної діяльності на регіональному рівні представлено поодинокими працями, в яких головним чином розглянуто окремі її аспекти. Отже, виникає потреба в розробці теоретичних засад інвестиційного забезпечення регіонального сектора економіки.

Теоретичною й методологічною основою статті стали базові положення економічної теорії, системний підхід до вивчення економічних об'єктів, процесів та явищ, наукові розробки вітчизняних та іноземних учених з питань інвестиційної діяльності в регіонах. У процесі дослідження, залежно від спрямованості розв'язуваних задач, було використано загальнонаукові та спеціальні методи.

Формулювання цілей дослідження. Метою статті є теоретичне обґрунтування наукових засад щодо побудови системи впровадження інвестиційних процесів на регіональному рівні.

Основні результати дослідження. Виявлення ролі держави у розвитку інвестиційної діяльності в регіоні пов'язане з чітким визначенням об'єкта регулювання, управлінський вплив на який може забезпечити зростання її масштабів та підвищення ефективності.

При розв'язанні цього завдання вважаємо за доцільне, перш за все, звернутися до наявних трактувань інвестиційної діяльності, які розкривають її зміст. Відповідно до чинного законодавства, інвестиційна діяльність визначена як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб та держави щодо реалізації інвестицій з метою отримання доходу

або прибутку (Закон України від 18.09.91 р. «Про інвестиційну діяльність»).

Відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності під інвестиційною діяльністю розуміють діяльність, пов'язану з придбанням і реалізацією необоротних активів, а також зі здійсненням фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів.

Щодо тлумачення поняття «інвестиційна діяльність» в працях вітчизняних та іноземних вчених немає однозначного визначення. Вчений Р. М. Костюкевич визначає рівень інвестиційної діяльності, в макроекономічному аспекті, темпами економічного розвитку країни [8, с. 22].

Треба виділити визначення науковця С. М. Панчишина, яке є досить загальним і розкриває поняття інвестиційної діяльності як сукупність рішень та відповідних дій, скерованих на перетворення заощаджень в інвестиції [11, с. 137]. Б. М. Щукін визначав інвестиційну діяльність, як процес організації інвестування в реально наявних у країні умовах господарювання. Вчений стверджує, що в процесі інвестування визначається модель поведінки інвестора щодо нарощування свого капіталу [23, с.13]. Вчений Г. І. Іванов під інвестиційною діяльністю розуміє діяльність із формування, розміщення, вкладення, трансформації та відшкодування інвестицій, включаючи управління ними й всією системою інвестиційних відносин [6, с. 80].

Інша думка в А. І. Балбекова, який визначає інвестиційну діяльність як цілеспрямовано здійснювану сукупність заходів організаційного, фінансово-економічного та комерційного характеру, які використовуються учасниками інвестиційного процесу з метою залучення необхідного обсягу інвестиційних ресурсів, раціонального формування їх структури, вибору найбільш ефективних об'єктів для вкладення інвестицій, а також розробки реалізації збалансованої інвестиційної програми [2].

На наш погляд, інвестиційну діяльність не можна оцінити однозначно. З одного боку, заслуговує на підтримку позиція, що розкриває інвестиційну діяльність у єдності різних процесів (залучення інвестицій, формування їх структури, розробки та реалізації інвестиційних проєктів). З іншого боку, автор абсолютизує значення комерційного успіху, що досягається відповідними заходами. Інвестиції в людський капітал, наприклад, у систему державної професійної освіти, спочатку не орієнтовані на отримання прибутку.

Некоректна й інша крайність у визначенні інвестиційної діяльності як об'єкта державного впливу. Деякі науковці, фіксуючи контури регіональної інвестиційної політики, обмежують

сферу використання фінансових ресурсів держави лише соціальним сектором [3]. Водночас у стратегічних інтересах держави знаходяться інші сектори економіки: оборонно-промисловий, агропромисловий, паливно-енергетичний, які виступають реципієнтами державних інвестицій. У сучасних умовах вони доповнюються інноваційним комплексом як міжгалузевою освітою, в якому поряд з організаціями, що реалізують креативний потенціал, функціонують підприємства різних галузей реального сектора економіки.

Не ставлячи завдання систематизації множини представлених у літературі точок зору, що розкривають зміст інвестиційної діяльності, вважаємо за можливе запропонувати авторський методологічний підхід до її ідентифікації як об'єкта управлінського впливу держави. Його формують такі теоретичні положення.

1. Інвестиційна діяльність у ринковій економіці є об'єктом впливу різних суб'єктів: приватних осіб (юридичних, фізичних), державних та місцевих органів влади і управління, громадських об'єднань та організацій (профспілок, торгово-промислових палат, самокерованих організацій та ін.).

Кожен із них переслідує цілком певні інтереси. Спільність (односпрямованість) інтересів різних суб'єктів є основою інтеграції їх зусиль.

У цьому контексті очевидно, що необхідним моментом ідентифікації інвестиційної діяльності як об'єкта державного впливу є встановлення складу інтересів держави, пов'язаних із її розвитком.

2. У рамках системи розмежування повноважень між центральними органами влади й регіональними, що склалася в Україні, державні органи влади та управління в регіоні мають цілком певний склад ресурсів (фінансових, кадрових, інформаційних та інш.) та основних завдань, вирішення яких покликане забезпечити активізацію інвестиційної діяльності

У зв'язку з цим виявлення цільової функції держави, реалізованої ним у сфері інвестиційної діяльності регіону, є необхідним моментом змістовної характеристики цієї діяльності як об'єкта управління.

3. Інвестиційна діяльність у регіоні є складною системою, має безліч параметрів «входу» і «виходу». Аксиоматичні положення, що відносять до параметрів «входу» є обсяг та структура інвестицій, «точки» (сфери, об'єкти) їх застосування. До параметрів «виходу» - збільшення обсягів виробництва, підвищення якості та зростання конкурентоспроможності продукції, освоєння її нових видів та ін.

Вважаємо, що в цьому переліку важливе місце належить також умовам та факторам інвестиційної діяльності, що надають суттєвий вплив як на обсяг інвестиційних ресурсів, так і на ефективність їх використання. У сучасній ринковій економіці, де держава в основному застосовує непрямі методи на приватні підприємницькі структури, процеси

формування сприятливих умов і чинників інвестиційної діяльності є ключовим об'єктом його уваги та дій.

Безумовно, таке твердження слід розглядати в системному контексті, що враховує і прямий вплив держави на інвестиційну діяльність у вигляді виділення належних йому коштів, цінних паперів, майна, майнових прав, що вкладаються у значущі для нього інвестиційні проекти.

Встановлення та змістовна характеристика складу цих умов та факторів необхідний момент ідентифікації інвестиційної діяльності в регіоні як об'єкта державного управління.

Реалізація запропонованого методологічного підходу дозволить, на наш погляд, розвинути, уточнити та доповнити теоретичні уявлення про особливості інвестиційної діяльності як об'єкта державного управління (регулювання).

Відповідно до обґрунтованих імперативів реалізуємо ітераційну технологію дослідження, першим етапом якої є встановлення інтересів, що реалізуються органами влади та управління регіонами.

Вважаємо, що серед основних інтересів держави можуть бути виділені: зростання валового регіонального продукту (ВРП) та поліпшення його структури; зростання доходів регіонального та місцевих бюджетів; зростання доходів та зайнятості населення; зростання частки регіону у загальнодержавному обсязі інвестицій; зниження територіальної соціально-економічної асиметрії; підвищення конкурентоспроможності економіки та соціальної сфери регіону на основі розвитку інновацій; покращення стану навколишнього середовища.

На нашу думку, «Дерево» цілей та завдань державного управління інвестиційною діяльністю в регіоні в сучасних умовах може бути побудовано в такий спосіб.

Основна мета – забезпечення сталого соціально-економічного розвитку регіонального суб'єкта на основі розширення масштабів та підвищення ефективності інвестиційної діяльності, орієнтованої на інноваційне оновлення основних фондів, технологій, людського капіталу, продукції та послуг, механізмів внутрішньогосподарського та державного управління.

На другому рівні склад базових цілей визначається наступним чином:

1.1. Розширення фінансової бази інвестицій, які забезпечують інноваційний розвиток перспективних секторів, галузей, суб'єктів господарювання регіональної соціально-економічної системи.

1.2. Розвиток інноваційної системи регіону, що забезпечує технологічними, продуктивними та організаційними інноваціями суб'єктів господарювання в економіці та соціальній сфері.

1.3. Підвищення ефективності інвестиційної діяльності.

При декомпозиції цих цілей визначається склад завдань державного управління інвестиційної діяльності у регіоні, серед яких такі:

1.1.1. Активізація приватних інвестицій.

1.1.2. Сприяння мобілізації коштів населення інституційними інвесторами.

1.1.3. Забезпечення зростання інвестиційного компонента у бюджетному фінансуванні підприємств та організацій.

1.2.1. Сприяння створенню та розвитку економіко-організаційних форм, що реалізують довгострокові зв'язки між організаціями, що реалізують креативний потенціал (ВНЗ, НДІ, КБ), та суб'єктами реального сектору економіки.

1.2.2. Створення умов розвитку системи консалтингових послуг та інформаційних комунікацій.

1.2.3. Формування у регіоні інститутів розвитку (інвестиційного фонду, венчурних фондів та інших.), спрямованих на підтримку найбільш значних інноваційних проєктів.

1.3.1. Створення необхідної законодавчої бази для надійного захисту вкладених коштів та зниження інвестиційних ризиків.

1.3.2. Забезпечення можливості отримання інвесторами вірогідної інформації про організації-реципієнти.

1.3.3. Створення рівних конкурентних умов господарської діяльності усім інвесторам незалежно від форми господарювання.

1.3.4. Спрощення процедур узгодження та отримання дозвільної документації.

1.3.5. Формування та розвиток інфраструктури інвестиційної діяльності.

1.3.6. Сприяння впровадженню суб'єктами господарювання ефективних інструментів менеджменту.

1.3.7. Оновлення форм, методів та інструментів державного управління інвестиційною діяльністю.

У визначенні складу умов та факторів інвестиційної діяльності доцільно, на наш погляд, звернутися до результатів досліджень, предметом яких є інвестиційний потенціал, інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість регіону, оскільки у всіх випадках у фокусі уваги виявляються ті параметри системи «інвестиційна діяльність», впливаючи на які регіональні органи влади можуть розширити як масштаби інвестиційної діяльності, так і досягти значної результативності.

Вважаємо обґрунтованою позицію, відповідно до якої до факторів, що визначають стан та динаміку розвитку інвестиційної діяльності в регіоні, відносять різноманітні потенціали, властиві конкретному регіону.

Вважаємо за можливе запропонувати наступний склад факторів (потенціалів), що визначають можливості інвестиційної діяльності в регіоні:

- географічне положення (для інвесторів значущі такі його характеристики, як розміри території, густота

населення, близькість до великих географічних ринків збуту та ін);

- природні ресурси (для інвесторів значущі такі характеристики, як структура та обсяг ресурсів, потужність окремих родовищ та ін);

- трудові ресурси (для інвесторів значущі такі характеристики, як професійна та вікова структура робочої сили, рівень продуктивності праці та ін.);

- виробничий потенціал (для інвесторів значущі такі показники, як величина основного капіталу, його структура, фізичний знос та інших.);

- інноваційний потенціал (для інвесторів значущі такі характеристики, як кількість інноваційно-активних організацій, та таких організацій, що використовують інформаційно-комунікативні технології, обсяг внутрішніх витрат на дослідження та розробки та ін.);

- інфраструктурний потенціал (для інвесторів значущі такі характеристики, як наявність виробничих майданчиків з інженерною інфраструктурою, протяжність та якість транспортних комунікацій, рівень розвитку банківської мережі, системи телекомунікацій та ін.);

- споживчий потенціал (для інвесторів значущі такі характеристики, як рівень диференціації населення регіону за доходами, масштаби бідності, величина та структура споживчих витрат та ін.).

У складі умов, вагомих для ведення та розвитку інвестиційної діяльності в регіоні, можуть бути названі такі:

- інституційні (для інвесторів значущі такі характеристики, як стан правової системи, що регулює інвестиційні процеси в регіоні, наявність правових механізмів гарантії та захисту інвестицій, рівень бюрократизації процедур, що регламентують реалізацію інвестиційних проєктів, умови надання інвесторам державної підтримки та ін.);

- економіко-організаційні (для інвесторів значущі такі характеристики, як склад застосовуваних органами влади та управління форм, методів та інструментів стимулювання інвестиційної діяльності);

- фінансові (для інвесторів значущі такі показники, як бюджетна забезпеченість населення території, обсяг фінансових ресурсів, що виділяються в рамках державно-приватного партнерства, участь регіону в реалізації державних і регіональних цільових програм та ін.);

- соціально-політичні (авторитетність регіональної та місцевої влади; рівень корумпованості структур влади; рівень соціальної напруженості; наявність соціальних конфліктів; рівень розвитку соціальної сфери та ін.).

Неважно встановити, що ці умови - результат цілком певних рішень і дій регіональних органів влади та управління.

Важливо при цьому враховувати, що ефективність цих дій значною мірою залежить від тісноти та характеру взаємодії влади та бізнесу, що належить до реципієнтів та інвесторів.

Висновки. Відповідно до чинного законодавства, інвестиційна діяльність визначена як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб та держави щодо реалізації інвестицій з метою отримання доходу або прибутку. У працях вітчизняних та іноземних учених немає однозначного визначення щодо тлумачення поняття «інвестиційна діяльність». На наш погляд, інвестиційну діяльність не можна оцінити однозначно. З одного боку, заслуговує на підтримку позиція, що розкриває інвестиційну діяльність у єдності різних процесів (залучення інвестицій, формування їх структури, розробки та реалізації

інвестиційних проєктів). З іншого боку, різні автори абсолютизують значення комерційного успіху, що досягається відповідними заходами. Інвестиції в людський капітал, наприклад, у систему державної професійної освіти, спочатку не орієнтовані на отримання прибутку.

Не ставлячи завдання систематизації множини представлених у літературі точок зору, що розкривають зміст інвестиційної діяльності, автором запропоновано авторський методологічний підхід до її ідентифікації як об'єкта управлінського впливу держави.

Література:

1. Белоплицкий В. Инвестиционная деятельность фирмы. *Консультация директора*. 1997. № 14. С. 18-21.
2. Гегель Г. В. Ф. Наука логики. М. : Мысль. 1971. Т. 2. С. 210-211.
3. Гончаренко Л. П. Инвестиционный менеджмент : учебное пособие. М. : КНОРУС, 2005. С. 27-29.
4. Дука, А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посіб. К. : Каравела, 2007. 424 с.
5. Економічна енциклопедія : У трьох томах. Т. 1. Редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : Видавничий центр – Академія, 2000. 864 с.
6. Иванов Г. И. Инвестиции : сущность, виды, механизмы функционирования. Ростов-на-Дону : Феникс, 2002. 352 с.
7. Ковтун Н. Теоретичні засади інвестиційного процесу та інвестиційної діяльності: співвідношення основних понять та категорій. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. № 101/2008. С. 25-29.
8. Костюкевич Р. М. Инвестиционный менеджмент : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2011. 270 с.
9. Майорова Т. В. Инвестиційна діяльність : навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2004. 376 с.
10. Мочерний С. В. Методологія економічного дослідження. Львів : Світ, 2001. 416 с.
11. Панчишин С. М. Макроекономіка : навч. посіб. К. : Либідь, 2001. 616 с.
12. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом. К. : Лібра, 2002. С. 30-32.
13. Підхомний О. М. Управління інвестиційними процесами на фінансових ринках : навч. посібник. К. : Кондор, 2003. 184 с.
14. Погасій С. О. Инвестиційний менеджмент (в прикладах і завданнях) : навч. посібник. Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х. : ХНАМГ, 2009. 337 с.
15. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12> (дата звернення : 10.07.2022 р.).
16. Словарь иностранных слов. Сост. : Лехин М. В., Кокшина С. М., Петров Ф. Н. и др. М. : Изд-во иностранных и научных словарей, 1960. 778 с.
17. Стефанович Є. А. Інвестиційна діяльність як економічне явище. *Економіка та держава*. 2010. № 11. С. 60-64.
18. Федоренко В. Г. Инвестознавство : Підручник, 3-тє вид., допов. К. : МАУП, 2004, 480 с.
19. Федоренко В. Г. Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні. К. : *Науковий світ*, 2003. 724 с.
20. Філософський енциклопедичний словник. Сост. В. І. Шинкарук та ін. К. : Абрис, 2002. С. 163.
21. Черваньов Д. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств : навч. посіб. К. : Знання-Прес, 2003. 622 с.
22. Череп А. В. Інвестиційна діяльність в Україні : стан та шляхи її активізації. *Держава та регіони*. Серія : Економіка та підприємництво : науково-виробничий журнал. 2011 р. № 3. С. 48-52
23. Щукін Б. М. Інвестування : Курс лекцій. К. : МАУП, 2004. 216 с.

References:

1. Belolipetskyi, V. (1997). Investment activity of the firm. *Konsul'taciya direktora*. 14. 18-21 [in Russ.].
2. Hegel, G. V. F. (1971). Science of logic. M.: Mysl'. 2. 210-211 [in Russ.].
3. Goncharenko, L. P. (2005). Investment management : uchebnoe posobie. M. : KNORUS. 27-29 [in Russ.].
4. Duka, A. P. (2007). Theory and practice of investment activity. Investuvannya: navch. posib. K.: Karavela. 424 [in Ukrainian].
5. Economic encyclopedia (2000). U trokh tomakh. 1. Redkol. S. V. Mochernyi (vidp. red.) ta in. K. : Vydavnychiy tsentr – Akademiia. 864 [in Ukrainian].
6. Ivanov, G. I. Investments : essence, types, mechanisms of functioning. (2022). Rostov-na-Donu : Feniks. 352 [in Russ.].
7. Kovtun, N. Theoretical foundations of the investment process and investment activity : correlation of basic concepts and categories. (2008). Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. T. Shevchenka. 101. 25-29 [in Ukrainian].
8. Kostyukevich, R. M. Investment management : navchalnyi posibnyk. (2011). Rivne : NUVHP. 270 [in Ukrainian].
9. Mayorova, T. V. Investment activity : navchalnyi posibnyk. (2004). K. : Tsentr navchalnoi literatury. 376 [in Ukrainian].
10. Mocherny, S. V. Methodology of economic research. (2001). Lviv : Svit. 416 [in Ukrainian].
11. Panchyshyn, S. M. Macroeconomics : navchalnyi posibnyk. (2001). K. : Lybid. 616 [in Ukrainian].
12. Peresada, A. A. Management of the investment process. (2022). K. : Libra. 30-32 [in Ukrainian].
13. Podkhomnyi, O. M. Management of investment processes in financial markets : navch. posibnyk. (2003). K : Kondor. 184 [in Ukrainian].

14. Pogasii, S. O. Investment management (in examples and tasks) (2009) : navch. posibnyk. Khark. nats. akad. misk. hosp-va. Kh. : KhNAMH. 337 [in Ukrainian].
 15. On investment activity : Law of Ukraine dated September 18, 1991 No. 1560-XII. Retrived from : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12> [in Ukrainian].
 16. Dictionary of foreign words. (1960). Const. : Lekhin, M. B., Kokshina, S. M., Petrov, F. N., etc., M. : Izd-vo inostrannyh i nauchnyh slovorej. 778 [in Russ.].
 17. Stefanovych, E. A. Investment activity as an economic phenomenon. (2010). *Economy and the state*. 11. 60-64 [in Ukrainian].
 18. Fedorenko, V. G. Investment Science (2004) : Pidruchnyk, 3-tie vyd., dopov. K. : MAUP,. 480 [in Ukrainian].
 19. Fedorenko, V. G. Ways to increase the efficiency of investments in Ukraine. (2003). K. : *Naukovyi svit*. 724 [in Ukrainian].
 20. Philosophical encyclopedic dictionary. (2002). Sost. V.I. Shynkaruk ta in. K.: Abrys. 163 [in Ukrainian].
 21. Chervanov, D. Management of investment activity of enterprises (2003) : navch. pos. K.: Znannia-Pres. 622 [in Ukrainian].
 22. Cherep, A. V. Investment activity in Ukraine (2011) : *Derzhava ta rehiony*. Seriia : Ekonomika ta pidpriemnytstvo : naukovovo-vyrobnychyj zhurnal. 3. 48-52 [in Ukrainian].
 23. Shchukin, B. M. Investing. (2004) : Kurs lektzii. K. : MAUP. 216 [in Ukrainian].
-

Ця робота ліцензована Creative Commons Attribution 4.0 International License